

stod Harald Jensen —, jeg gaar ud fra, at det er det ærede 4de Medlem for 9de Kreds, der den Gang var Folketingsmand. Behandlingen i Folketinget endte med, at Folketingets Udvalg afgav en Beretning I 1909—10 blev Lovforslaget forelagt igen, atter fra Venstres Side, og Behandlingen endte med en Beretning. I 1910—11 kom Lovforslaget endelig frem som Regeringsforslag, idet den daværende Indenrigsminister fremsatte det i Folketinget. Det blev vedtaget i Folketinget, men Landstinget afsluttede Behandlingen med en Beretning. Derefter har vi haft Lovforslaget fremsat heroppe i 1911—12 og 1912—13 og hver Gang afgivet Beretning.

Det er altsaa den Vandring, denne Gæst har haft i Rigsdagens Ting. I over 30 Aar har Spørgsmaalet om folkevalgte Borgmestre eller, som det nu hedder, Byraadsformænd været fremme. Dette er den 12te Rigsdagssamling, hvori dette Lovforslag behandles. 7. Gange er det indbragt privat i Folketinget af Forslagsstillere, der har repræsenteret alle politiske Partier med Undtagelse af Højre, og 5 Gange er det nu fremsat som Regeringsforslag. Hidtil har Højre her i Landstinget kunnet forhindre dets Vedtagelse, men nu er den Tid jo forbi, Flertallet er ikke mere hos Højre, men hos dem, der hidtil har arbejdet for at fremme Lovforslaget. Jeg synes, at den Stilling, alle politiske Partier med Undtagelse af Højre har indtaget, forpligter til at føre denne Sag frem. Naar de købstadkommunale Styrelser har ønsket selv at lede deres Forhandlinger, hvad jeg ikke nærer Spor af Tvivl om, at de ogsaa kan, naar Ønsket derom siden 1882—83 har været fremme hos alt, hvad der hedder Demokrati i den danske Rigsdag, og naar Stillingen nu er den, at Demokratiet med Hensyn til dette Lovforslag og forhaabentlig ogsaa med Hensyn til andre kan vedtage det, det er enigt om, synes jeg, vi er forpligtede til at gøre det. Naar vi nu staar her med Flertal, kan vi ikke efter Rigsdagssamlingens Slutning gaa ud og sige: Det er Højres Skyld, at vi ikke kan faa dette Lovforslag vedtaget. Det Ansvar, vi har faaet ved at blive Flertal i dette Ting, maa paalægge os en Forpligtelse til at faa Sagen ført ud i Livet, og jeg kan ikke indse, at det Spørgsmaal, som er blevet rejst med Hensyn til Retsreformen, kan være nogen Hindring derfor; for saa vidt er jeg enig med det ærede 4de Medlem for 9de Kreds, som ogsaa jeg mener, at det er Købstædernes kommunale Ledelse, det her først og fremmest

drejer sig om, det er Købstadkommunernes Interesse, man her skal se at varetage. Hvis der er en ærlig Villie hos de Mennesker, som sidder her som Repræsentanter for alle de forskellige politiske Afskyyninger med Undtagelse af Højre, og hvis der stadig er den store Interesse, som der er vist i de sidste 30 Aar, har jeg det bedste Haab om, at det ogsaa vil lykkes at faa Lovforslaget givet en saadan Form, at det kan vedtages her i Tinget og Købstæderne være tilfredse dermed. Jeg for mit Vedkommende tilsiger, at jeg efter Evne vil yde min Støtte dertil.

Hey: Det ærede kongevalgte Medlem (Jørgen Berthelsen), der nylig talte, sagde, at nu var de Tider forbi, hvor Højre alene kunde forhindre dette Lovforslags Gennemførelse. Det er maaske ubeskedent, at jeg siger til det ærede Medlem, at det, som det ærede Medlem kalder Højre, vistnok i dette Tilfælde er begge Tingets konservative Grupper — der er to. Højre har jo allerede i nogen Tid ikke været stort nok til alene at kunne gøre den Slags Ting. Men jeg vil spørge det ærede Medlem: Mon Forholdet virkelig har været det ved de tidligere Lejligheder, hvor dette Lovforslag har foreligget her, at det har været — altsaa ikke Højre, men — de konservative Grupper, der har forhindret dette Lovforslags Gennemførelse? Tør det ærede Medlem virkelig sige, at der fra den anden Side har været en saadan Begjæring og Enstemmighed og et saa ihærdigt Arbejde for dette Lovforslag, at det kunde gennemføres? Tør det ærede Medlem svare Ja hertil, siger jeg dristigt: Nej, det har der ikke været.

Jørgen Berthelsen: Jeg skal gerne gøre det ærede Medlem en Undskyldning for, at jeg ikke sammen med Højre nævnedes de Frikonservative. Jeg har egentlig betragtet det som en Selvfølge, at de var indbefattede i Betegnelsen Højre, men jeg skal altsaa gerne sige: De konservative Partier.

Med Hensyn til det Spørgsmaal, det ærede Medlem rettede til mig, om det var de Konservative her i Landstinget alene, der har forhindret Lovforslagets Gennemførelse, vil jeg, Sandheden tro, i fuld Overensstemmelse med det ærede Medlem — vi har jo siddet i Udvalget sammen og er kendte med de Forhandlinger, som er førte der — svare: Nej, det er ikke deres Skyld alene, men det har heddet sig saaledes.